

Ředitel SÚKLu už nemusí mít vzdělání v oboru. Chystá se pozice pro Válkova náměstka Dvořáčka?

forendors.cz/p/15245b56af244aba0f82c6a29261d595

Ministerstvo zdravotnictví potichu změnilo požadavky na služební místa. Na pozici ředitele SÚKLu se už nepožaduje vzdělání v oboru farmacie, medicíny či alespoň přírodovědy. Ředitelem SÚKLu může být od 1. ledna 2024 uchazeč s libovolným magisterským titulem. Pod dokumentem, který má Mainstream k dispozici, je podepsán státní tajemník ministerstva Stanislav Měšťan.

Podle zdroje *Mainstreamu* blízkého Ministerstvu zdravotnictví není vyloučeno, že změna je účelově připravena tak, aby na čerstvě uvolněné místo ředitele SÚKLu mohl dosednout dosavadní politický náměstek Ministerstva zdravotnictví za ODS Jakub Dvořáček.

“Ve středu přijel státní tajemník Měšťan s náměstkem Dvořáčkem. Přijeli ve chvíli, kdy jsem je neočekávala, měla jsem program, který jsme musela ihned ukončit. Sdělili mi, že mě odvolávají bez udání důvodu. Nařídili, abych svolala poradu vedení, kde oznámili, že mají dočasného nástupce; ten se ihned ujal funkce. Tisková zpráva vyšla dřív, než jsem vyšla ven z místnosti, takže všechno bylo domluvené. Musela jsem odevzdat vstupní karty, počítač,” popisuje dosavadní ředitelka SÚKLu Katwřina Podrazilová průběh svého bleskového odvolání.

Důvod spatřuje v interním auditu, jehož výsledky představila v pondělí: “Není náhodou, že jsem na poradě informovala o výsledcích auditu, což vzbudilo rozrušené reakce některých kolegů, kteří měli pocit, že se

jich to týká, i když jsem nikoho nejmenovala. Auditní závěry mířily k některým lidem, kteří v SÚKLu byli a jsou. Jestli tam i nadále zůstanou, to už není moje věc.”

Ministerstvo ale souvislost s auditem odmítá: "Dosavadní výkon paní ředitelky a fungování úřadu, který je jednou z klíčových institucí českého zdravotnictví, se výrazně rozchází s mými představami. Doktorka Podrazilová měla za úkol zajistit efektivní fungování ústavu, jeho personální stabilizaci a zaměřit se také na maximální aktivitu v otázce kvality, bezpečnosti a dostupnosti léčiv. To však nebylo z její strany naplněno," uvedl v tiskové zprávě ministr.

Mezitím se na ministerstvu chystá nové výběrové řízení na ředitele SÚKLu. Dosud nepřekročitelná podmínka, že uchazeč musí mít vzdělání v oboru, zmizela. Spekuluje se o tom, že o místo se přihlásí politický náměstek dosazený za ODS Jakub Dvořáček.

Dočasná mise trvá

Dvořáček do funkce nastoupil na počátku roku 2022, v době, kdy se blížilo předsednictví Česka v EU. Na ministerstvo přišel z pozice výkonného ředitele *Asociace inovativního farmaceutického průmyslu*. Právě pro jeho zkušenosti s farmabyznysem si jej ministr Válek na ministerstvo bral: "Má blízko k farmacii a lékům. Bude to člověk, který udělá maximum pro dostupnost kvalitních léků pro občany České republiky i pro to, aby naše předsednictví bylo úspěšné," uvedl tehdy Vlastimil Válek pro *Lidové noviny*. V čem ministr spatřoval výhodu, v tom jiní viděli rizika. V kuloárech se spekulovalo o Dvořáčkově přetrvávajícím napojení na farma byznys.

“Tohle podezření [na střet zájmů pozn.red.] se mě trošku dotýká. Já jsem na svém předchozím pracovišti podal výpověď, uzavřel jsem veškeré aktivity u předchozího zaměstnavatele a teď už jsem půl roku zaměstnancem ministerstva zdravotnictví,” uvedl náměstek Jakub

Dvořáček loni v září pro podcast *Mainstream*. Svou *Asociaci* ale Dvořáček například nezapomněl přizvat jako partnera konference, kterou Česko coby předsednická země v Bruselu pořádalo. Mezi úředníky ministerstva to tehdy vyvolalo rozpaky. Podle našich zdrojů nesli nelibě, že Česko v době předsednictví propaguje soukromé sdružení farmafirem *AIFP*, a netajili se, že v tom vidí střet zájmů.

Jakub Dvořáček při nástupu do funkce avizoval, že na Ministerstvu zdravotnictví setrvá jen do konce českého předsednictví. “Ano to platí, je možné, že se budeme s panem ministrem domlouvat na delší spolupráci, ale zatím je to takto - tedy do konce roku,” potvrdil na sklonku roku 2022 *Mainstreamu*. Dvořáček se netajil tím, že svoje místo vidí do budoucna v Bruselu u *Evropské lékové agentury*. Je konec roku 2023 a Jakub Dvořáček je stále na ministerstvu. Místo v Bruselu se mu získat nepodařilo.

Dvořáček se ucházel o post v direktorátu HERA, což je nově zřízený evropský *Úřad pro připravenost a reakci na mimořádné situace v oblasti zdraví*. Vznikl v reakci na pandemii covid-19, a jeho úkolem je odvrátit hrozby a potenciální zdravotní krize. “Náměstek Dvořáček si na ministerstvu chtěl vytvořit předpolí pro to, aby místo v Bruselu získal. To byl zřejmě důvod, proč na ministerstvo vůbec šel. Ministr mu slíbil, že mu v tom bude nápomocen, což dodržel. Ani přes silný lobbying se to ale nakonec nepovedlo. Ten konkurz byl hodně dobře obsazený, bylo tam nejméně 15 uchazečů z celé EU a Dvořáčkovi mohlo zlomit vaz i to, že nemá potřebné vzdělání v oboru. Na to se v Bruselu hodně dá,” komentuje pro *Mainstream* Dvořáčkův evropský neúspěch zdroj obeznámený se situací.

Husita bez prověrky

Jakub Dvořáček je absolventem *Husitské teologické fakulty UK* a chybějící vzdělání v oboru mu zavírá dveře i do některých zdejších státních institucí. To by se teď mohlo změnit.

“To nevím,” reagovala na naši informaci o tom, že došlo k rozvolnění podmínek pro nové uchazeče odvolaná ředitelka Podrazilová. “Myslím, že něco takového se dosud nestalo. Pokud to místo obsadí nějaký expert na výrobu lokomotiv, mohu mu jedině popřát hodně štěstí v lékové politice. Samozřejmě, že mi to připadá vtipné, ale ta otázka není na mne, to je otázka na ministerstvo, proč to dělají.”

Nový uchazeč musí ale splnit ještě jednu podmínku. Šéf SUKLu musí mít bezpečnostní prověrku nejméně na stupeň důvěrné. S prověrkou měl Dvořáček problém už na ministerstvu. Odhalit své soukromí před *Národním bezpečnostním úřadem* se mu dlouho nechtělo. “Podklady pro bezpečnostní prověrku si zatím připravuji. Mám to rozpracované, těch podkladů je tam třeba poměrně hodně, zejména co se týká finančních věcí, je třeba to mít deset let zpátky, takže je to hodně podkladů,” řekl Mainstreamu na podzim 2022, tedy po devíti měsících působení v úřadě.

O prověrku si nakonec požádal až v říjnu 2022, poté, co se Mainstream začal o tuto záležitost intenzivně zajímat. Naše zjištění, že Dvořáček prověrku nemá, tehdy zazněla i při interpelacích *Poslanecké sněmovny*. “Není divu. Pokud politický náměstek přešel na svou funkci z pozice výkonného ředitele *AIFP*, tedy patrně nejvýznamnějšího zastoupení zahraničního farmaceutického průmyslu v ČR, pak by byla jeho prověrka na místě,” komentoval rozruch v *Poslanecké sněmovně* odborník na zdravotnické právo Ondřej Dostál. Zda Dvořáček nakonec prověrku získal, se nám nepodařilo ověřit. Na naše žádosti nereagoval ani tiskový mluvčí MZ Ondřej Jakob, ani sám Jakub Dvořáček. *Mainstream* tedy bude muset opět postupovat cestou zákona o svobodném přístupu k informacím. Žádost jsme zaslali.

Naše zdroje se ale domnívají, že Dvořáček prověrku nemá dodnes. Pokud by tomu tak bylo, bylo by to varovné zjištění. Přezkoumání netrvá obvykle víc než dva měsíce. Pokud NBÚ s prověrkou otálí, pak

se lze domnívat, že k tomu má důvod. S dotazem, zda prověrku má a jak dlouho trvalo její vyřízení, jsme konfrontovali i bývalou ředitelku Podrazilovou. “Prověrku na stupeň důvěrné samozřejmě mám, získala jsem ji za šest týdnů,” odpověděla Podrazilová.

Mocný úřad

Rozpočet SÚKLu je v řádu stovek milionů milionů, mnohem vyšší je ale objem peněz, o kterých rozhoduje. Ten se pohybuje v desítkách miliard. SÚKL rozhoduje o národních registracích léků, zajišťuje dozor nad výrobní praxí, tedy povoluje a zamítá a především rozhoduje o maximálních cenách léčivých přípravků a o výši a podmínkách jejich úhrad. To je pole, kde se střetávají zájmy mocných vlivových skupin. Požadavek, aby šéf SÚKLu byl prověřen *Národním bezpečnostním úřadem*, je tedy naprosto pochopitelný.

Chybějící prověrka by tak mohla Dvořáčkův nástup do čela SÚKLu nakonec zkomplikovat. “Možná to ale půjde vyřešit. Podívejte se jak to zařídili se Stiborkem,” naznačuje zdroj *Mainstreamu*. Bývalý ředitel IKEM rovněž nedisponoval prověrku od NBÚ. Jak zjistily *Seznam Zprávy* Stiborek ale získal jiný dokument - *Doklad o bezpečnostní způsobilosti fyzické osoby k výkonu tzv. citlivé činnosti*. „Je to jenom šetření, které se provádí v evidencích. Když tam úřad nenarazí na nějaký problém, tak to ten dotyčný dostane,“ popsal *Seznam Zprávám* bývalý ředitel NBÚ Stanislav Navrátil. Tento doklad se údajně začal brát jako ekvivalent prověrky na stupeň důvěrné. Tímto byrokratickým flastrem by mohl - pokud prověrku dosud skutečně nemá - zkusit díru ve svém profilu zalepit také Jakub Dvořáček.